

POSLÁNÍ, CÍLOVÁ SKUPINA, CÍLE A ZÁSADY SLUŽBY

Poslání

Posláním Poradny Na počátku je přispívat k ochraně nenarozených dětí prostřednictvím podpory těhotných žen, které se v souvislosti s těhotenstvím dostávají do nepříznivé situace.

Důvodem této nepříznivé situace bývá nepřijetí těhotenství lidmi z nejbližšího okolí, chybějící zázemí pro život s dítětem, zdravotní stav ženy či dítěte nebo vnitřní konflikt ženy související s neplánovaným očekáváním dítěte. Dále podpora žen, které v době těhotenství a mateřství nemají potřebné informace, dovednosti a podmínky pro to, aby mohly v bezpečném a vyhovujícím prostředí vychovávat své dítě. A dále pomoc a podpora žen, které podstoupily potrat nebo prodělaly samovolný potrat či úmrtí dítěte v době těhotenství, během porodu a do 7 dnů po porodu (v perinatálním období).

Cílová skupina

Ženy a nezletilé dívky z celé České republiky, které se v souvislosti s těhotenstvím a/nebo mateřstvím ocitly v obtížné situaci.

Za obtížnou = nepříznivou situaci považujeme nepříznivou sociální situaci (např. ztráta bydlení, ztráta pravidelného příjmu, nefungující vztahy, krizová situace v důsledku nečekaného těhotenství nebo ztráty těhotenství/dítěte, ohrožení práv a zájmů, neznalost práv, povinností a dostupných služeb), kvůli které nejsou tyto ženy schopny zabezpečovat a naplňovat své životní potřeby nebo potřeby svých dětí.

Jedná se o:

- ženy, které nemají zázemí a finanční prostředky pro život s dítětem
- ženy, které jsou svým okolím nuceny k potratu
- ženy, které zvažují umělý potrat jako východisko své situace
- ženy, které zvažují dát dítě po narození do náhradní rodinné péče
- ženy, které nemají dítě ve své péči (je osvojeno, v pěstounské péči, ústavní péči, v péči třetí osoby, ZDVOP)
- ženy, které v těhotenství opustil partner, nebo nemají rodinné zázemí
- ženy, které žijí ve vztahu, kde je přítomno násilí
- ženy, které potřebují vědět, na jakou finanční podporu od státu mají v době těhotenství a mateřství nárok
- ženy, které potřebují znát svoje práva a povinnosti související s těhotenstvím a rodičovstvím
- ženy, které podstoupily interrupci, prodělaly samovolný potrat nebo zažily ztrátu dítěte v perinatálním období

Poradenství můžeme poskytnout ženám, které komunikují verbálně v českém jazyce na úrovni, která je k poradenskému rozhovoru potřeba, nebo které si zajistí tlumočnicka, pomůcky či jiné prostředky, který rozhovor umožní.

Cíle služby

Cílem poradenství je poskytnout podporu a pomoc ženám, které se rozhodují, zda donosit své dítě a dále ženám, které v době těhotenství a mateřství potřebují informace, aby se mohly zorientovat ve své aktuální situaci spojené s neznalostí svých práv a jejich uplatňováním.

1. Cílem poradenství je poskytnout pomoc potřebnou k tomu, aby se žena zorientovala ve vlastní situaci neplánovaného těhotenství, aby získala přehled o možných východiscích a dospěla tak k rozhodnutí, s nímž je vnitřně v souladu.

Soustředíme se na pomoc v těchto oblastech:

ZVÁŽENÍ MOŽNOSTÍ V PŘÍPADĚ NEPLÁNOVANÉHO TĚHOTENSTVÍ

- pomoc zorientovat se ve vlastní situaci (bezpečný prostor pro sdílení pocitů, myšlenek, možnost poradit se)
- získat přehled o možných východiscích (stát se matkou, adopce, pěstounská péče, potrat)
- dospět k rozhodnutí, s nímž je žena vnitřně v souladu (konečnou volbu respektujeme, ať je jakákoliv)
- informace o možných zdravotních i psychických důsledcích potratu, riziko postabortivního syndromu
- informace o průběhu procesu svěření dítěte do náhradní rodinné péče (adopce, pěstounství) nebo do jiných forem výchovy (dětský domov, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc), babybox
- informace o možnosti využití utajovaného porodu
- informace o roli OSPOD v procesu svěření dítěte do náhradní rodinné péče nebo jiných forem výchovy, možnosti pomoci neziskových organizací zaměřených na formy náhradní rodinné péče

PRAKTICKÁ POMOC

- možnost konzultovat s gynekoložkou komplikovaný zdravotní stav v těhotenství
- vyhledání lékařské pomoci (gynekolog, porodnice, jiný specialista)
- poskytnutí psychologické pomoci (jednorázové i dlouhodobé)
- informace o možnostech vhodného bydlení, možnost zprostředkovat službu azylového domu pro matky s dětmi Domov pro dětský život
- poskytnutí materiální pomoci (těhotenské oblečení, věci do porodnice, vybavička a oblečení pro dítě do 1 roku)
- poskytnutí potravinové pomoci (základní trvanlivé potraviny, hygienické potřeby, umělá výživa pro dítě)
- informace o možnosti získání příspěvků z nadací, nestátních organizací (včetně Na počátku, o.p.s.)

2. Cílem poradenství je poskytnout pomoc pro zvládnutí nepříznivé situace v období těhotenství a mateřství.

Soustředíme se na pomoc v těchto oblastech:

TĚHOTENSTVÍ, POROD A ŠESTINEDĚLÍ

- informace o průběhu těhotenství, psychické a fyzické změny v období těhotenství, vývoj dítěte před narozením
- vnímání sebe sama jako matky a postoj k vlastnímu mateřství (přijetí těhotenství, narození dítěte, jaká máma bych chtěla být)
- vytváření vazby matka-dítě a způsoby podpory rozvoje této vazby (informace o vztahové vazbě=attechmentu, co ovlivňuje dítě během těhotenství a po narození)
- příprava na porod a šestinedělí (jak to probíhá v porodnici, co si vzít s sebou, jak pečovat o sebe a dítě, kontakty na porodnice, další služby, jak zajistit péči o další děti)

PÉČE O DĚTI

- informace týkající se určení otcovství (jak postupovat při zapsání rodičů do rodného listu dítěte, při podání žaloby o určení otcovství)
- práva a povinnosti rodičů vůči dětem (zajištění výživného, jak postupovat, když otec neplatí výživné, poskytnutí vzorů návrhů a žalob k soudu)
- práva a povinnosti nezletilých rodičů (jaké mají práva a povinnosti, role poručníka, specifika při určování otcovství, na jaké dávky mají nárok, jak skloubit mateřství a školu)
- péče o dítě/děti po rozchodu rodičů, rozvodu (možnosti péče po rozchodu, postup svěřením dítěte do péče, poskytnutí vzorů návrhů a žalob k soudu, kontakty na odborné služby – psycholog, mediátor, asistovaný kontakt a předávání)
- role OSPOD (co má na starosti, jak pracuje, jaké má práva a povinnosti)
- průběh procesu svěřením dítěte do náhradní rodinné péče (adopce, pěstounství) nebo jiných forem výchovy (ZDVOP, dětský domov) – co se děje, když je dítě umístěno mimo svoji biologickou rodinu, jak zůstat s dítětem v kontaktu, jaká je role soudu, OSPODU dalších úřadů a organizací
- základní potřeby dítěte (informace o tom, co dítě v určitém věku potřebuje, jak se o něj postarat)

FINANCE A MAJETEK

- využití sociálních dávek (na jaké dávky od státu vzniká nárok, jak a kde o dávky požádat, pomoc s vyplněním formulářů)
- hospodaření s penězi (orientace ve své finanční situaci, pravidelné vedení rozpočtu, jak ušetřit a zvládnout zabezpečit sebe i dítě/děti)
- informace o rizicích půjček (výhodnost půjčky, zvážení možnosti splácet)
- řešení dluhů a exekucí (identifikace vlastních dluhů a závazků, tvorba splátkového kalendáře, komunikace s exekutorem)

ZÁKLADNÍ DOKLADY

- vyřízení osobních dokladů (občanský průkaz, rodný list, průkaz zdravotní pojišťovny)
- zařizování po narození dítěte (jak vyřídit rodný list, přihlášení ke zdravotní pojišťovně, kde narození dítěte hlásit)

BYDLENÍ

- hledání vhodného bydlení (vhodnost bytu i s ohledem na výši nájmu)
- pomoc s hledáním podnájmu a s vyplněním žádostí (azylové domy pro matky s dětmi a další pobytové služby, žádost o obecní byt)
- náležitosti smlouvy (orientace ve smlouvě, znalost závazků vyplývajících ze smlouvy)
- udržení si bydlení (plnění finančních závazků spojených s bydlením)

ZAMĚSTNÁNÍ A VZDĚLÁVÁNÍ

- práva těhotné ženy a matky v zaměstnání (o co může v zaměstnání žádat, co nemůže vykonávat, speciální ochrana těhotných a rodičů)
- skloubení mateřství a studia (přerušeno studia, možnost individuálního plánu)
- hledání pracovního uplatnění (schopnost napsat životopis, orientace na pracovním trhu, sebeprezentace a komunikace se zaměstnavateli)
- doplnění vzdělání (rekvalifikace, kurzy)
- role Úřadu práce ((co má na starosti, jak pracuje, jaké má práva a povinnosti)

ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

- možnost konzultace s gynekoložkou (v případě komplikovaného zdravotního stavu v těhotenství)
- péče o zdraví ženy a zdraví dětí (registrace u lékaře a jeho návštěva, udržování zdravotního stavu – užívání léků, dodržování diety)
- vyhledání lékařské pomoci (praktický lékař, pediatr, gynekolog atd.)
- psychická stabilizace, pomoc v krizi (podpora při péči o sebe, o své zdraví a duševní stabilitu – umění relaxace, sebereflexe, zdroje pro načerpání síly)
- podpora při zvládnutí krizí a konfliktních situací (znaky rizikového chování u sebe i okolí, možnosti řešení, vyhledání pomoci)

VZTAHY, OHROŽENÍ DOMÁCÍM NÁSILÍM

- vztah k sobě (posílení sebedůvěry, jak se starat o sebe, kde čerpat sílu)
- vztah s rodinou/s partnerem (orientace při potížích v partnerských a rodinných vztazích, vytváření zdravých vztahů, komunikace)
- znaky domácího násilí a ochrana před ním (jak rozpoznat domácí násilí, jak se chovat k násilníkovi, jak se bránit, jak zajistit bezpečí pro sebe a děti – Policie ČR, intervenční/krizové centrum, psychoterapeutická pomoc)
- sociálně právní pomoc ze strany státu (předběžné opatření na vykázání agresora, svěřením dítěte do péče, vypracování žádosti o rozvod, odškodnění obětí trestných činů)

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SLUŽBAMI A ÚŘADY

- informace o dalších službách, které by mohly pomoci (sociální, zdravotní, pedagogické, úřady a další instituce)
- předání kontaktů (v případě potřeby zprostředkování kontaktu, možnost zatelefonovat nebo jinak zkontaktovat službu/úřad)
- pomoc s vyplněním žádostí/formulářů, možnost vytisknout nebo okopírovat nutné dokumenty
- znalost povinnosti spolupráce (s OSPOD, probační a mediační službou, s pěstouny a dalšími organizacemi soudem určenými; dále spolupráce a nutnost reagovat na výzvy orgánů jako jsou úřady, soudy, policie, exekutoři a věřitelé)
- využití přirozených zdrojů podpory pro zvládnutí krizového stavu (rodina, přátelé, svépomoc v komunitě)

PSYCHOLOGICKÁ POMOC

- poskytnutí psychologické pomoci v situaci neplánovaného těhotenství, ztráty těhotenství či při psychických obtížích po prodělaném potratu, při obavách z budoucnosti, komplikovaném vztahu s otcem dítěte, přijetí těhotenství, mateřství, vztah k dítěti
- jednorázová i dlouhodobá pomoc

MATERIÁLNÍ A POTRAVINOVÁ POMOC

- poskytnutí materiální pomoci (výbavička pro miminko, věci, které jsou potřeba v době těhotenství a po porodu, oblečení pro děti do 1 roku)
- poskytnutí potravinové a další pomoci (potraviny, hygienické potřeby, možnost získání příspěvků z nadací a nestátních organizací)

3. Cílem poradenství je poskytnutí pomoci vztahující se k situaci ztráty těhotenství nebo dítěte.

Soustředíme se na pomoc v těchto oblastech:

ZTRÁTA TĚHOTENSTVÍ NEBO DÍTĚTE

- pomoc v krizi (psychická podpora a pomoc)
- doprovázení v procesu truchlení a uzdravení (bezpečný prostor pro sdílení pocitů a toho, co se stalo)
- informace o nároku na dávky, práva a povinnosti v zaměstnání (na jaké dávky bude mít rodina nárok, jak postupovat v zaměstnání, na jaké volno mají rodiče nárok)
- informace k vyřizování záležitostí týkající se narození a úmrtí dítěte (jak vyřídit doklady – rodný a úmrtní list, jaké jsou možnosti rozloučení, pohřbu)
- hledání a posílení zdrojů pomoci a podpory, předání kontaktů na jiné služby (jak o tom, co se stalo, mluvit s rodinou nebo okolím, kde mohu najít pomoc)

Zásady

Respektující přístup

respektujeme témata a emoce, s nimiž klientka přichází, ctíme rozhodnutí, k nimž dospěje, důvěřujeme schopnostem a možnostem růstu klientky.

Individuální přístup

poradenství poskytujeme v souladu s individuálními potřebami a cíli klientky s ohledem na její kompetence a možnosti.

Aktivizující přístup

podporujeme klientku, aby zvyšovala svou samostatnost a nezávislost a nacházela co nejvíce zdrojů podpory v přirozené komunitě.

Přístup zachovávající anonymitu

pokud si to klientka přeje, může vystupovat anonymně, nabízíme takové formy kontaktu s poradnou, které umožňují být anonymní.